

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziół

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 8 lutego 2022 r.,

sprawy **P. J.**

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 8 kwietnia 2021 r., sygn. akt II AKa [...]

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w K.

z dnia 11 kwietnia 2018 r., sygn. akt III K [...]

**oddala kasację jako oczywiście bezzasadną, a kosztami
sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża oskarżyciela
posiłkowego J. P.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2018 r., sygn. akt III K [...], uznał P. J. za winnego tego, że w okresie od nieustalonego dnia do dnia 16 stycznia 2006 r. w K., działając z góry powziętym zamiarem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził J. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości poprzez wprowadzenie go w błąd co do wartości udziałów i kondycji finansowej spółki z o. o. A. [...] z siedzibą w K., poprzez zawarcie z pokrzywdzonym ugody i nakłonienie B. M. do przekazania mu 1232 udziałów w tej spółce tytułem zaspokojenia wierzytelności w kwocie 2 638 000 zł, podczas gdy udziały te przedstawiały znacznie niższą od deklarowanej wartość, czym wyrządził pokrzywdzonemu szkodę w nieustalonej kwocie, to jest popełnienia występku z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., i za ten czyn na mocy art. 294 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., wymierzył mu karę jednego roku pozbawienia wolności, oraz na mocy art. 33 § 1, 2 i 3 k.k., przy zastosowaniu art.

4 § 1 k.k., karę grzywny w wysokości dwustu stawek dziennych przyjmując, że jedna stawka dzienna jest równoważna kwocie dwudziestu złotych; na mocy art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt. 1 k.k., przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., wykonanie orzeczonej wobec P. J. kary jednego roku pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres dwóch lat próby.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy P. J., wniesionej od powyższego wyroku, Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2021 r., sygn. akt II AKa [...], zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnił P. J. od popełnienia przypisanego mu czynu, a kosztami procesu obciążył oskarżyciela posiłkowego

Od tego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] kasację złożył pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego J. P.. **Zarzucił** w niej:

a) Rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść wydanego w sprawie rozstrzygnięcia, a to art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie całkowicie dowolnej oceny dowodów, a to w szczególności z opinii biegłej oraz wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 8 grudnia 2014 r., sygn. akt III K [...], i materiału dowodowego zgromadzonego przez Sąd Rejonowy w K. i wynikowe błędne przyjęcie, że działania oskarżonego nie doprowadziły do drastycznego zmniejszenia wartości A.[...] z siedzibą w K. tuż przed zawarciem z pokrzywdzonym umowy cesji wierzytelności i sprzedaży udziałów oraz, że oskarżony nie miał zamiaru wprowadzać pokrzywdzonego w błąd ani też jego błędu wyzyskiwać;

b) Rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść wydanego w sprawie rozstrzygnięcia, a to art. 8 § 1 i 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie przez sąd karny sprawy w sposób niesamodzielny, w szczególności poprzez przyjęcie za podstawę wyrokowania zeznań złożonych przez pokrzywdzonego w postępowaniu cywilnym, co doprowadziło do błędnego i niczym nieuzasadnionego przyjęcia, że sytuacja gospodarcza spółki A. [...] była pokrzywdzonemu znana 16 stycznia 2006 r. oraz, że była ona rzeczywiście dobra;

c) Rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść wydanego w sprawie rozstrzygnięcia, a to art. 286 § 1 k.k. poprzez jego błędną wykładnię prowadzącą do niesubsumowania czynu oskarżonego do wskazanego przepisu pomimo oczywistego wypełnienia znamion omawianego przestępstwa, a to poprzez zawarcie niekorzystnych, prowadzących do wyprowadzenia majątku ze spółki umów bezpośrednio przed sprzedaniem pokrzywdzonemu udziałów w tejże przy wyzyskaniu błędnego przeświadczenia pokrzywdzonego, że sytuacja spółki jest dobra, a udziały mają realną wartość, w szczególności poprzez nadużycie zaufania pokrzywdzonego.

Podnosząc te zarzuty **wniósł** o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania.

Prokurator Rejonowy w K., w pisemnej odpowiedzi na kasację, wniósł o oddalenie kasacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego J. P. jako oczywiście bezzasadną (por. pismo Prokuratora Rejonowego w K. z dnia 2 listopada 2021 r., 5 Ds. [...]).

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Należy podzielić stanowisko z pisemnej odpowiedzi na kasację, iż kasacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego J. P. jest oczywiście bezzasadna, w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Przypomnieć należy, iż kasacja strony może być skierowana wyłącznie przeciwko orzeczeniu sądu odwoławczego, zaś w kasacji trzeba wykazać, że to sąd odwoławczy popełnił uchybienie o randze bezwzględnej podstawy odwoławczej (uchybień wymienione w art. 439 k.p.k.), albo w inny sposób rażąco naruszył prawo, oraz wykazać, że zarzucane w kasacji naruszenie prawa mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego kasacją orzeczenia sądu odwoławczego (czyli, iż uniknięcie przez sąd odwoławczy ewentualnych uchybień, na które wskazuje kasacja, musi nieodzownie stwarzać realną perspektywę wydania orzeczenia odmiennego w swojej treści, niż orzeczenie zaskarżone kasacją). Nie jest dopuszczalne w kasacji podnoszenie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia. Tymczasem w kasacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego J. P., jak trafnie zwrócono na to uwagę w pisemnej odpowiedzi, w istocie kwestionuje się ustalenia faktyczne poczynione w niniejszej sprawie przez Sąd Apelacyjny w [...], działający jako sąd odwoławczy. Dotyczy to zarzutów ujętych pod lit. a i lit. b, gdyż przecież ustalenia strony podmiotowej czynu zabronionego, należą do sfery ustaleń faktycznych, które w myśl art. 523 § 1 k.p.k., nie mogą być przedmiotem zarzutu kasacyjnego. Należy przy tym zauważyć, iż błąd w ustaleniach faktycznych występuje w postaci tzw. błędu wadliwej ewaluacji (ustaleń dokonano w oparciu o całość materiału dowodowego, jednakże materiał ten został wadliwie oceniony), lub tzw. błędu braku (przyjęto ustalenia pomijając określone fakty wynikające z materiału dowodowego). Z reguły zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia następuje, jeżeli sąd błędnie ustalił stan faktyczny i do tak ustalonego stanu zastosował przepis, który przy prawidłowych ustaleniach, miałby zastosowanie (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 stycznia 2002 r., sygn. akt V KKN 214/01, Legalis, z dnia 6 lutego 2006 r., sygn. akt II KK 407/06, R – OSNKW 2007, poz. 347, M. Bielski, Zasady konstruowania zarzutów apelacyjnych

opartych na względnych przyczynach odwoławczych, w: P. Hofmański, (red.), *Fiat iustitia pereat mundus. Księga jubileuszowa poświęcona Sędziemu Sądu Najwyższego Stanisławowi Zabłockiemu z okazji 40 – lecia pracy zawodowej*, Warszawa 2014, s. 43 – 46). Podnosząc zaś w kasacji zarzut rażącego naruszenia prawa materialnego, jej Autor zapomina, iż zasadne postawienie takiego zarzutu łączy się z akceptacją ustaleń faktycznych poczynionych w zaskarżonym orzeczeniu. W jednolitym orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że obraza prawa materialnego ma miejsce wtedy, gdy stan faktyczny został w zaskarżonym orzeczeniu prawidłowo ustalony, a nie zastosowano do niego właściwego przepisu prawa materialnego. Innymi słowy, gdy istnieje niezgodność między subsumpcją, a prawidłowo ustaloną przez sąd podstawą faktyczną orzeczenia. Przy zarzucie rażącego naruszenia prawa materialnego należy zatem „porównać” treść zastosowanego, w realiach sprawy, przepisu prawa materialnego z ustalonym przez sąd stanem faktycznym. Nie zyskał natomiast w orzecznictwie Sądu Najwyższego akceptacji pogląd, że nie to co sąd ustalił, lecz to, co sąd powinien ustalić, trzeba przyjmować za punkt odniesienia dokonując oceny prawidłowości zastosowania przez sąd przepisów prawa materialnego. W doktrynie słusznie wskazuje się, że zwolennicy tego poglądu, przyczyn błędu w stosowaniu prawa materialnego, upatrują w istocie w nietrafnych ustaleniach faktycznych, czyli w uchybieniu które, zgodnie z treścią art. 438 pkt 3 k.p.k., stanowi przecież odrębny zarzut odwoławczy (por. też Z. Doda, A. Gaberle, *Kontrola odwoławcza w procesie karnym*, Warszawa 1997, s. 108 – 112).

Kierując się przedstawionymi wyżej motywami Sąd Najwyższy, na podstawie art. 535 § 3 k.p.k., rozstrzygnął jak w postanowieniu.

